

Dosarul nr. 2ra-1971/18

prima instanță, Jud. Chișinău, sediul Râșcani: Iu. Potânga
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău: L. Bulgac, S. Gîrbu, Gr. Dașchevici

ÎNCHEIERE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Victor Burduh

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Raileanu Nicolae,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Raileanu Nicolae împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Raileanu Nicolae și admis apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”, casată parțial hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă în partea casată o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La 19 mai 2016, Raileanu Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldovagaz” cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în perioada iunie 2012 – septembrie 2014 pârâta a depus 4 cereri de chemare în judecată împotriva sa privind apărarea reputației profesionale, dezmințirea informației răspândite și repararea prejudiciului moral câte 1 000 000 de lei pentru fiecare cerere.

Astfel, a menționat reclamantul că prima acțiune a fost depusă de către SA „Moldovagaz” la 07 iunie 2012, cu privire la dezmințirea unei informații și repararea prejudiciului moral. Drept urmare a examinării cauzei, dânsul a fost obligat să dezmințe niște informații răspândite prin intermediul publicației periodice „Timpul de Dimineață” și să compenseze prejudiciul moral. După emiterea hotărârii primei instanțe, SA „Moldovagaz” și SRL „Chișinău-gaz” au plasat pe site-ul lor un comunicat de presă cu trimitere la hotărârea în cauză, informația fiind preluată de mai multe agenții de presă, ziare și posturi TV, aceasta a fost publicată în mai multe articole și difuzată prin intermediul mass-media. Ulterior, hotărârea primei instanțe a fost casată, fiind emisă o altă hotărâre definitivă de respingere a acțiunii.

A doua cerere de chemare în judecată a vizat dezmințirea unei informații publicate

de către portalul de știri www.noi.md, aducerea scuzelor și repararea prejudiciului moral, iar informația despre hotărârea primei instanțe în cauza dată, la fel, a fost răspândită către publicul larg prin intermediul mass-media, însă, ulterior și aceasta a fost casată de Curtea Supremă de Justiție, fiind emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

A treia cerere de chemare în judecată a vizat aceleași solicitări de dezmințire de informații și compensare a prejudiciului moral, pe marginea expunerii unor păreri în cadrul unei conferințe de presă la Agenția „Infotag”, referitoare la demisionarea lui Parlicov Victor din funcția de director general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, care prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 mai 2015 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Reclamantul a mai declarat că a patra cerere de chemare în judecată a fost depusă de către SA „Moldovagaz” la 05 septembrie 2014, cu solicitările similare celor trei cereri de chemare în judecată precedente, acțiunea fiind respinsă prin hotărârea din 06 aprilie 2015 a Judecătorei Comerciale de Circumscripție, menținută prin decizia din 09 septembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

A considerat reclamantul că prin acțiunile sale, SA „Moldovagaz” a urmărit niște scopuri de intimidare și înjosire, drept rezultat a suferit atât el, cât și membrii familiei sale, copiii, nepoții, rudele, prietenii și consătenii. Pe parcursul acestor ani, când a avut loc examinarea cauzelor civile, i-a fost afectată sănătatea sa și a rudelor sale. La fel a suferit și un prejudiciu material, ce constă în cheltuieli de bani pentru achitarea taxelor de stat la contestarea hotărârilor de judecată.

A solicitat reclamantul încasarea de la pârât în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 4 000 000 lei și a prejudiciului material în mărime de 10 419 lei și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a fost admisă parțial, încasându-se de la SA „Moldovagaz” în beneficiul lui Raileanu Nicolae suma de 10 395 lei cu titlu de prejudiciu material exprimat prin cheltuieli legate de judecarea cauzelor civile anterioare și suma de 311,85 lei - cheltuieli legate de judecarea cauzei respective, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de către Raileanu Nicolae a fost respins, iar apelul declarat de către SA „Moldovagaz” a fost admis, casată hotărârea din 27 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani în partea încasării cheltuielilor de judecată a cauzei ce țin de plata taxei de stat în mărime de 311,85 lei și în această parte emisă o nouă hotărâre de respingere a pretenției, în rest hotărârea instanței de fond a fost menținută.

Atât instanța de fond, cât și instanța de apel au apreciat că, în temeiul art. 94 Cod civil, SA „Moldovagaz” urmează să suporte toate cheltuielile de judecată suportate de către Raileanu Nicolae la examinarea cauzelor intentate în privința acestuia, care prin hotărâri irevocabile, au fost respinse ca fiind neîntemeiate. Totodată, au constatat că acționarea lui Raileanu Nicolae în justiție de către SA „Moldovagaz” nu constituie o faptă ilicită capabilă să determine survenirea răspunderii delictual civile în forma prejudiciului moral. Instanțele ierarhic inferioare au considerat neîntemeiate argumentele lui Raileanu Nicolae cu referire la publicațiile generatoare de prejudicii morale, reținând că modalitatea

de reparare a prejudiciului moral în cazul răspândirii unor informații, inclusiv prin intermediul mass-media, este strict reglementată de Legea cu privire la libertatea de exprimare, iar art. 7 din această lege prevede că repararea prejudiciului moral are loc doar în cazul în care instanța de judecată constată că informațiile răspândite sunt false sau defăimătoare sau reprezintă judecăți de valoare ce nu se bazează pe un substrat factologic suficient și sunt defăimătoare, sau constituie injurie.

Cu referire la pretenția lui Raileanu Nicolae privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate la achitarea taxei de stat în prezentul litigiu, instanța de apel a susținut că aceasta nu se atribuie la categoria pretențiilor pecuniare, conform art. 87 Cod de procedură civilă, și nici a celor nepatrimoniale, astfel înaintarea acestora în instanță în ordinea contencioasă nu impune reclamantului obligația de plată a taxei de stat. Prin urmare, s-a constatat că Raileanu Nicolae eronat a achitat taxa de stat în sumă de 311,85 lei prin ordinul de încasare a numerarului din 09 iunie 2016, ce constituie 3% din suma pretinsă de reclamant cu titlu de compensare a taxei de stat achitate în mărime de 10 395 lei.

La 25 iulie 2018, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, Raileanu Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 27 octombrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, Raileanu Nicolae a indicat că instanțele de judecată au desconsiderat faptul că dânsul, în temeiul art. 1404 și 1422 Cod civil, este îndreptățit la compensarea prejudiciului moral, având în vedere faptul că a suferit enorm în urma înaintării acțiunilor civile de către SA „Moldovagaz” împotriva sa. A susținut că, suferințele psihice și morale nu pot fi supuse unor expertize și nu există unități de măsură pentru a constata întinderea prejudiciului, dar aceste suferințe și epuizări emoționale pot fi înțelese în rezultatul unor analize logice, reieșind din acțiunile întreprinse cu re-credință către persoana care a avut de suferit.

La 20 august 2018, în adresa intimatei SA „Moldovagaz” a fost expediată copia recursului declarat de către Raileanu Nicolae, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 04 octombrie 2018, SA „Moldovagaz” a depus referință la recursul declarat de către Raileanu Nicolae, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia, solicitând respingerea lui ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Raileanu Nicolae este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Raileanu Nicolae nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs sunt similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în cea de apel, în privința cărora s-au expus instanțele ierarhic inferioare.

Prin urmare, argumentele recursului se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și instanța de fond și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârilor recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Cod de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de

puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Raileanu Nicolae ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Raileanu Nicolae se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh